

Tittel

*frisk***3**

Biologisk helsefare og smittevern

Else Bjørkås Lilleng
14.02.13

Rapporterte helseplager fra avløpsarbeidere

Plager fra sentralnervesystemet

- tretthet
- hodepine
- glemsomhet
- konsentrasjonsvansker

Luftveisplager

- influensalignende plager
- øye-neseirritasjoner

Mage/tarmplager

- diare, kvalme og oppkast

Bioaerosoler

Små partikler med biologisk opprinnelse som er suspendert i luft

- fra dyr, planter, sopp, bakterier
- noen kan gi opphav til allergier og sykdommer

Eksposering for bioaerosoler

Luftveier

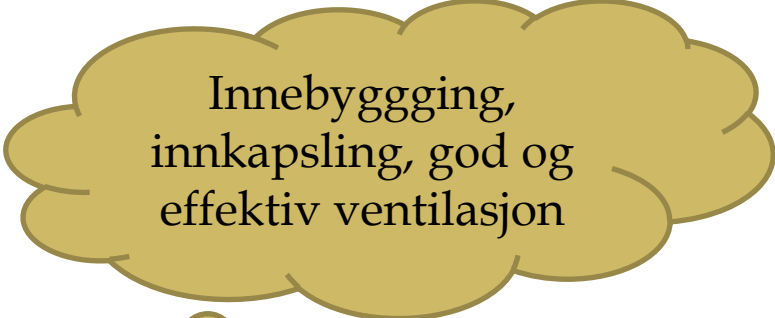
- innånding

Mage-tarm

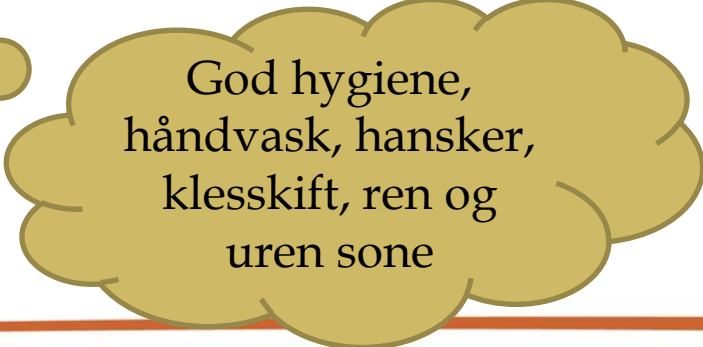
- direkte sprut på hender
- skitne hender
- svelging av store partikler som renses fra luftveiene og svelges

Hud

- gjennom rifter og sår

Innebygging,
innkapsling, god og
effektiv ventilasjon

God hygiene,
håndvask, hansker,
klesskift, ren og
uren sone

Sykdomsfremkallende bakterier

- - Sykdomsfremkallende, smittsomme bakterier (smittestoff)
 - infeksjonssykdommer
 - det skal få bakterier til for å bli syk
 - det tar flere dager før du blir syk ett
 - du er syk med feber i flere dager
 - det dannes antistoffer i blodet og du kan bli immun
- - Smittefare størst ved direkte kontakt med avløpsvann o.l.
- - Smittefare er avhengig av organismens levetid

- ❑ På renseanlegg vil hovedvekten av bioaerosoler som dannes fra håndtering av avløpsvann og slam for det meste bestå av Gram-negative bakterier (tarmbakterier) med risiko for høye nivåer av **endotoksin**.
- ❑ Sopp og soppsporeeksponering forventes å være lav.

Yrkesvaksiner avløpsanlegg

- ❑ - Folkehelseinstituttet – vaksineguide:
Tetanus (DT-vaksine), poliomyelitt, hepatitt A, (hepatitt B)
- ❑ - Arbeidsmedisinske veiledninger
Vaksinasjon mot polio, difteri, tetanus og hepatitt A anbefales av Folkehelseinstituttet selv om risikoen for smitte trolig er ganske liten ved godt drevne anlegg og med god personlig hygiene

Biologisk helsefare - *frisk*³ mikroorganismer/bioaerosoler

- ▣ Hvordan beskytte seg mot sykdomsfremkallende mikroorganismer?

- ▣ **GOD HYGIENE!**

Håndhygiene

- ❑ • Håndvask minimum 30 sekunder med såpe
- ❑ Obs. under negler
- ❑ Renhold av smykker, klokkelenker, nøkler
- ❑ • Spesielt viktig med god håndhygiene i forbindelse med måltid, røyking, toalettbesøk samt opphold i kloakk/renovasjonsanlegg
- ❑ • Unngå å berøre håndkran/blandebatteri direkte
- ❑ • Spritdispenser

Hygiene - forebygging *frisk3*

- ❑ • Risikovurdering
- ❑ • God opplæring
- ❑ • Garderober – ren og skitten sone
- ❑ • Spiserom plassert slik at en må passere vaskerom først
- ❑ • Arbeidstøy
 - adskilt skap for private klær og arbeidsklær
 - arbeidsklær bør vaskes på arbeidsstedet
 - arbeidsklær bør skiftes regelmessig
 - ved direkte kontakt med avløpsvann eller slam, skal det brukes vanntette overtrekksklær, støvler og hansker

Arbeid med avløpsvann **frisk3** forebygging

- Verneutstyr/Vernetiltak/Ventilasjon
- Dusj
 - Etter endt arbeidsdag
 - Vaskerom med dusj tilknyttet garderobe
- Orden og ryddighet
- Arbeidshelseundersøkelser